

AudioCafé - podzim22

Reflexia

Simona Strejčková 510157

Témou tohtoročného Audiocafé bolo prekonávanie hraníc. Téma, ktorá ma svojou širokým obsahom neprestáva fascinovať. Jednotlivé audio dokumenty, ktoré som si mala možnosť za celý semester vypočuť, ma v tom ešte viac utvrdili. Čo je to prekonávanie hraníc? Mojou prvou, veľmi stereotypnou, myšlienkou bolo určite cestovanie, doslovné prekročenie geografických hraníc sveta. Keď som si toto spojenie zadala do vyhľadávača na internete, medzi prvé výsledky patrilo fitness cvičenie a už spomínané spoznávanie nových kultúr. Až neskôr som sa dostala k článku a myšlienke: *Prekonávanie vlastných hraníc a premena neúspechov na úspechy. Aj toto sú recepty ľudí, ktorí sú so svojou kariérou spokojní*. Práve toto motto by mohlo výstižne zhrnúť tohtoročný výber (väčšiny) audio dokumentov.

Otvorenie tohto semestra predstavovali *Včelári*. Ich priblíženie každodenného života vo mne vyvolávalo úsmevný pocit toho, že práve oni prekonalí hranicu medzi človekom a prírodou, žijú spolu v jednej symbióze. Zvuky včiel, prírody, ale aj príhody a bezprostrednosť protagonistov, len podčiarkli celkovú slnečnú atmosféru, ktorá z audio dokumentu žiari.

V mongolské stepi uprostřed léta len nadviazali na predošlý dokument, a tak sa človek v počúvaní vrátil aspoň čiastočne k predošlým emóciám. V mojom pojmáaní boli mongolské stepi nielen o prekonaní hranice medzi človekom a prírodou, ako tomu bolo pri *Včelároch*, ale aj o prekonaní kultúrnych a jazykových bariér. Práve ponechanie pôvodného audia pri rozhovore s mongolským obyvateľstvom dotváralo neskutočnú atmosféru a ponechalo v dokumente cit a emócie, ktoré respondent v danom momente cítil.

Lenka o sebe nikdy nepochybovala. Bolo to okolie, ktoré v jej úspechu videlo hranice a častokrát právom, priznáva sama Lenka. Týmito dvomi vetami zdôvodňujú svoj výber audio dokumentu *Tikot aneb Lenka 13 až 33* študenti. Bolo to okolie, ktoré jej nedokázalo poskytnúť pomoc a dostatočnú odvalu, aby hranice prekonalala. Mne prišlo ale úžasné, že Lenka to aj napriek všetkému zlému dokázala úplne sama. Prekonala samu seba, svoje okolie. A to, že sme ju mali možnosť vidieť aj sa s ňou naživo porozprávať, bolo neskutočné. To, že sa celý dokument, ktorý mapoval obdobie 20 rokov, zmestil do jednej hodiny a zároveň mal takú výpovednú hodnotu, je obdivuhodné. Atmosféru dokresľovali výpovede z Lenkinho denníka, hlas Lenky ako tínedžerky a následne myšlienky zrelej ženy, v podstate celý jej životný príbeh s úspešným koncom určite stál za to, aby bol vyrozprávaný aj verejnosti. Pre mňa bol tento večer v Huse na provázku neskutočným zážitkom.

Berka se rozhodl zemřít. Samotný názov dokumentu hovoril za všetko. Pre mňa to bol veľmi ťažký dokument na počúvanie, nie skrz spracovanie, ale skrz emóciu a celkovú myšlienku, ktorú dokument niesol. Spracovanie dokumentu bolo skvelé, cez výpovede jednotlivých postáv účinkujúcich v dokumente sa dajú prežívať emócie spolu s nimi. Najmä kontrasty medzi nimi- samotný Berka pôsobí chladne, vyrovnané až pokojne v porovnaní

s hlasom jeho priateľky alebo kamaráta. Na tomto základe sa dá aj charakterizovať myšlienka tohto dokumentu. Zvuky, napríklad podrezanie a umieranie ovce, dokresľujú celú atmosféru a poslucháčovi tým naznačujú, čo sa naozaj stane, aj keď celý čas dúfa vo zvrät v deji. Šok mi osobne spôsobila informácia, že choroba, na základe ktorej si Berka stanovil hranicu konca svojho života, mu naozaj diagnostikovaná nebola. On tú hranicu ale nakoniec naozaj „prekoná“ a zomrie. Tento dokument znamenal prekonanie hraníc v inom zmysle, ako tie doteraz a predstavoval príbeh, ktorý vo mne ešte dlho rezonoval.

S nespavosťou som mávala a dodnes občas mám problém aj ja. Dokument *Spiš nespíš* bol prekvapením, že v tom nie som sama a že sa o tom rozhodla porozprávať aj samotná autorka. Nespavosť tu pre mňa znamenala prekonanie hranice medzi dňom a nocou, až medzi nimi žiadna neexistuje. Záznamy z denníka autorky zaujímavo vystavali celý dokument, ktorý za mňa vyzdvihol veľmi dôležitú tému, o ktorej sa málo hovorí.

Dokument *Peklíčko* ma donútil zamyslieť sa, prečo a ako vlastne vznikla tradícia strašenia detí pomocou čertov. Páčilo sa mi, ako autorka prepojila „detský“ strach z čertov a pekla s „dospeláckym“ strachom zo smrti alebo tmy. Prekonávanie hraníc tu bolo spojené práve so strachom, ktorého dôvod je v každom veku síce iný, no jeho pocit zostáva stále rovnaký. Zvuky prichádzajúceho Mikuláša, anjela a čertov, recitovanie básničiek detí v škôlke alebo rozprávanie samotných detí autorky tvorili výnimočnú atmosféru celého dokumentu. O autorke Brit Jensen som počula od spolužiakov, ktorí jej tvorbu oceňovali a chválili a po vypočutí dokumentu *Peklíčko* musím povedať, že naozaj neklamali.